

Innspill til Musikkutvalget fra Krafttak for sang

Styrking av sangens plass i det norske samfunnet

Vi i Krafttak for sang ønsker et Norge der sangen igjen er en sentral del av vår felles kultur - for alle uavhengig av alder, etnisitet, funksjonsevne og sosiokulturell status. Et samfunn der barnet i vuggen møter foreldre som tør å synge fordi de er trygge på at deres egen stemme er bra nok. Der barnehagehverdagen er full av sang- og musikkaktiviteter som skaper trygge rammer rundt leken, stimulerer språkutvikling, og gir alle barn en stemme. Der sangen anerkjennes som verktøy i både språkundervisning og andre fag i skolen, og der musikalske opplevelser brukes for å skape aktive avbrekk i hverdagen, og kjennskap til felles kulturarv. Vi ønsker et samfunn med et rikt mangfold av kor, som gir medlemmene mestringsfølelse og mening, og som motvirker ensomhet og utenforskap. Et samfunn der nasjonens eldste møter de samme sangene på våre institusjoner som de selv aktivt sang som barn og unge. Slik at musikken ikke stilner i livets siste kapittel, men heller brukes for å skape gode øyeblikk.

Vi ønsker oss et løft for fellessangen og foreslår derfor:

1. Et kompetanseløft for barnehage- og grunnskolelærere

Sangaktivitet er overgripende på tvers av fag, og bør bli en obligatorisk del av utdanningen for lærere i grunnskolen, ikke bare for musikk lærer-studenter. Lærere som mangler kompetanse og trygghet i å igangsette og lede sang må få et kompetanseløft, og tilgang på inspirasjons- og fagmateriell. Sang bør også være en obligatorisk del av barnehagelærerutdanningen.

2. At sangen får sin rettmessige plass i fag- og læreplaner, og blir brukt systematisk som en metode i norsk barnehage og skole.

Sang kan bygge fellesskap og bidra til et positivt og aktivt læringsmiljø. Det å synge har positiv effekt på kognitive prosesser som konsentrasjon, hukommelse, motivasjon og språklæring. Sang kan også være med på å bedre skolemiljøet, styrke psykisk helse og være et godt verktøy for å integrere barn med en annen kulturell og språklig bakgrunn. Gjennom sangen skapes tradisjoner som blir felleseie for alle barn og

voksne i barnehage og på skolen – uansett sosial bakgrunn og alder.

3. Et sangtilbud som skaper et godt arbeidsmiljø og som styrker livskvaliteten for alle hjemmeboende med demens og beboere på eldreinstitusjoner.

Det er godt dokumentert at sang har en rekke helsefremmende effekter for dem som lider av demens, og vi har god erfaring med sangtiltak til målgruppen gjennom programmet «Sang i eldreomsorgen». Serien «Demenskoeret» på NRK har også skapt stort engasjement og berørt mange seere. Sang og musikk kan skape aktivitet og gode øyeblikk, styrke kognitive funksjoner, skape trygghet, og hjelpe med orientering i tid og rom og dermed lette f.eks. stellsituasjoner for personer med demens. Sang skaper gode og verdige møter mellom brukere, ansatte, pårørende og lokalsamfunnet, og dermed bidra til bedre livskvalitet for brukere og styrke arbeidsmiljøet på institusjonen.

4. At sang brukes aktivt for å styrke livskvaliteten til de med psykiske helseutfordringer

Følgforskning av «Syng deg friskere - et kortilbud for mennesker med psykiske helseutfordringer» viser at koeret ble en viktig sosial arena for deltakerne, der flere hadde utfordringer knyttet til ensomhet og utenforskap. De opplevde i tillegg mestring, glede og overskudd, samt styrket selvfølelse. Vi ønsker derfor at sang i langt sterkere grad enn i dag brukes som et verktøy for å styrke psykisk helse og til å forebygge ensomhet.

5. Et nasjonalt- og lokalt løft for sangen som allment kulturuttrykk

Vi ønsker at et av våre viktigste kulturuttrykk - den levende sangkulturen i Norge - får en sterkere plass både nasjonalt og i landets mange lokalsamfunn. Våre syngende kommuner legger opp til allsang på større møter, under festivaler og utendørsarrangementer, på eldresentre, eller høytider som 17. mai, jul, osv. Hos dem skaper sangen inkluderende sosiale møteplasser og fellesskap, og nye tradisjoner og fellesrepertoar dannes. Generasjonssang der barnehager, skoler og eldreinstitusjoner møtes gir et unikt rom for aktiv og meningsfull utveksling av kulturarv. Dette lokale sangløftet ønsker vi at langt flere kommuner får ta del i.

Krafttak for sang er en samhandlingsplattform for 28 organisasjoner og institusjoner innenfor sangfeltet, og programmene. Krafttak for sang er støttet av Kultur- og likestillingsdepartementet siden 2014.

Vennlig hilsen

Jarle Flemvåg – daglig leder, Krafttak for sang

